

מדוע נשים עוסקות בזנות?

עבודת רפרט בקורס " השלכות מעשיות מפילוסופיה של מדע לכריית נתונים"

ד"ר אברהם מידן

מגישה: לאה גרינפטר גולד

"One of the most terrible offenses that women face is trafficking in persons. And together we must not stay silent as women and children are preyed upon for profit. Under President Bush's leadership, the United States is leading a new abolitionist movement to eradicate human trafficking worldwide. None of us can rest until we end this modern form of slavery."

Secretary Condoleezza Rice, United Nations
September 23, 2006

מדוע נשים עוסקות בזנות?

השאלה מדוע נשים עוסקות בזנות גרמה לי לפתוח ספרים שנמצאים אצלי על המדף, חלקם מספר רב של שנים וחלקם חדשים (2006), שכבר הוטמעו בתודעתי. כדי להתמודד עם שאלה זו שנראתה לי תמוהה כמעט וברורה לי התשובה לה החלטתי לפרק את השאלה עצמה ולערוך בעזרת מחקרים אקדמיים בתחומים שונים וספרים שמתייחסים לנושא דיון במושג "אישה" ובמושג "זנות" ובעיקר להציב לדיון את המחלוקות סביב מושגים אלו.

הקדמה

כיוון שההיקף של עבודה זו אמור להיות מצומצם אתייחס בעיקר למחלוקות בין אסכולות שונות לגבי המושג "אישה" ולגבי המושג "זנות". אבדוק את המושג "אישה" על פי המודלים השונים שהוטמעו במבנים המחשבתיים בתרבות המערב. אבדוק את המחלוקת המרכזית בנושא הזנות: האם הזנות היא תחום מקצועי, מערך מסחרי של ביקוש והיצע, שמעצים נשים והן בוחרות בה כפי שטוענות אסכולות פמיניסטיות ואחרות או שמה הזנות היא מצב של דיכוי שנכפה על נשים וחלשים בחברה- תזה שהשופר שלה הינו תוצאה של פילוסופיה שאותה הציע ג'ון סטיוארט מיל בכתביו ושעל ברכיה התפתחו תנועות האנטי-עבדות שהתפתחו במאה ה-19. מפעם הרצון לקצר לא ארחיב אך אתייחס לביקוש שהינו אחת הסיבות העיקריות ל"מדוע נשים עוסקות בזנות".

כמו כן אנסה להתייחס למודל שלוקח בחשבון גם את האפשרות שזנות היא קריירה מזהירה וגם את האפשרות שזנות היא מצב של דיכוי ועבדות ומנסה להציע דרך להתמודד עם התופעה בהנחה שזנות כמו מלחמה אי אפשר לאסור או להסדיר.

מושג ה"אישה" מורכב וכדי להסבירו צריך לא רק לבחון אותו בראי המחשבה הפילוסופית אלא גם בהיותו קטבי ל"זהות הגבר".

אליזבט בדינטר, פילוסופית ידועה בצרפת (אולי גם בעולם) כתבה מספר ספרים על זהות האדם.

בספרה משנת 1992 חוקרת, בעזרת עוזרי מחקר גברים, את מודל זהות הגבר.

היא מציגת שעד לאחרונה הייתה זהות האישה היבשת השחורה של האנושות ואף אחד לא העלה על דעתו לחקור את זהות הגבר. נדמה כי הגבריות מובנת מאליה "מוארת", טבעית ומנוגדת לנשיות". 40 השנים האחרונות גרמו לניתוח ראיות של אלפי שנים. כיוון שנשים בתרבות המערב לקחו על עצמן את מפעל ההגדרה מחדש של עצמן הן הכריחו את הגברים לעשות את אותו דבר לגבי עצמם. הטלת ספק בוודאות כל כך אינטימית הינה תמיד ארוכה ומייסרת אך עבודת דקונסטרוקציה זו לא מתחילה במקרה. היא מופיעה כאשר המודל השולט מסמן את גבולותיו. זה המקרה של המודל הגברי הקונבנציונאלי שמאבד מקומו ביחס להתפתחות המודל הנשי וזה מקור לנכות אליה מתחילים להיוודע הגברים. זה מספר עשורים אנו בחריץ שבין המודל הישן הלא מתאים לבין המודל החדש שעדיין לא קרם עור וגידים ושום דבר לא ברור ולפעמים צריך למלא את החללים של חוסר הידע בדמיון.

האניגמה הגברית:

השפה שלנו מערימה עלינו ורומזת לנו על כיוונים לבניית מודלים מחשבתיים. אם ניקח למשל את המטפורה הקפואה "תהיה גבר" שמרמזת על כך שהזהות הגברית אינה מובנת מאליה וכי הגבריות כנראה אינה כה טבעית כפי שרוצים לחשוב וכי קיומו של כרומוזום Y או קיומם של אברי רבייה זכריים אינם מספיקים כדי להגדיר את הזכר האנושי. מאד נדיר לשמוע את הביטוי "תהיי אישה" בקונטקסט של קריאה לסדר בעוד שהביטוי "תהיה גבר" או "תוכיח שאתה גבר" הוא ביטוי קיים ברוב החברות שפונה לילד, לנער ואף למבוגר. השימוש בביטויים אלה

בקונטקסט מסוים מלמד כי בלי שנהיה ערים לכך אנו בונים עולם שבו הנשיות היא כאילו טבעית ולכן בלתי נמנעת בעוד שהגבריות צריך לרכוש ואף לשלם עליה יקר. הגבר עצמו ואלה שבסביבתו אינם בטוחים בזכותם המינית ודורשים הוכחה לגבריות. בעוד שהצגת הוכחה לגבריות דורשת מבחן האישה איננה צריכה להוכיח את נשיותה (מספיקה הופעת המחזור החודשי כדי להכריז על הילדה כאישה לתמיד).

שלא לדבר על הביטוי "גבר אמיתי". האם זה מרמז על כך שיש גברים מזויפים? יש גברים שמקטרים על חוסר הנשיות של נשים אך הם לעיתים רחוקות מטילים ספק בזכותם עצמם. חובה, הוכחה, עמידה במבחן. מילים אלו אומרות שיש להשלים מטלה על מנת להיות גבר. כאילו HOMME זה מבנה פיקטיבי שצריך לבנות. פייר בורדייה מציין שבניה זו היא חלק מהשפה שלנו. מספיק להגיד על גבר "זה גבר!" כדי לשבח אותו. זו פורמולה של ה"אשליה הגברית"¹.

כיום נעלמו ציוני הדרך (התמרורים/הסימנים) והגבר של סוף המאה ה 20 ותחילת המאה ה 21 כבר אינו יכול להגדיר את עצמו. השאלה "מה זה גבר?" יותר מתמיד האדם במובנו המגדרי "זכר/נקבה" הינו סוגיה שדורשת פיתרון ואיננה נתון.

עד תחילת המאה ה 18 השתמשו בתרבות המערב במושג אדם MAN, HOMME כדי לייצג את המין האנושי בכלל. אותה מילה שימשה כדי להצביע על הזכר כמייצג של כולם, כמילה אוניברסלית. מודל המין היחיד שלט במחשבת המערב עד המאה ה 18 ללא אבחנה בין שני מינים שהוא מכיל. לפני המאה ה 18 (מאת הנאורות) להיות גבר או אישה משמעו היה לפני הכול מקום בחברה, תפקיד תרבותי ולא ישות שמנוגדת ביולוגית לישות אחרת. מהמאה ה 18 גם אם מופיע מודל ה UNISEX פה ושם הוא מכיל שני מינים מנוגדים עד סוף המאה ה 20. במאה ה 18 הוגים שונים מתייחסים לשוני בין המינים כאשר "הגבר" מציין את הקוטב המואר. השוני בין המינים הוא של מידה ולא של טבע. מודל זה לא מבטל את ההיררכיה שהייתה קיימת על פי המקום בחברה (האישה קיבלה את מרות הגבר והייתה תלויה בו בכל המעמדות). האישה נמדדת על פי אמת המידה המושלמת הגברית. כיוון שבמבנה המחשבתי של מחלוקת היא קוטבית לגבר כלומר ההיפך מהגבר (יש לשים לב גם לכך שהמושג גבר היה ועדיין זהה למושג אדם HOMME) היא פחות מושלמת. בסוף המאה ה 18 הוגי דעות שונים מדגישים את השוני שבין המינים והם מבססים אותו על סמך גילויים מדעיים ביולוגיים. זה הניצחון של הדימורפיזם הרדיקלי (DIMORPHISM) שהינו ההפך מהמודל הקודם. הביולוגיה נהיית הבסיס האפיסטמולוגי למרשמים חברתיים. הרחם והשחלות, שמגדירים את האישה ומקדשים את תפקידי האימה, והואגינה שמגדירה את האישה וממדרת את תפקידה ביחסי המין. שוני אנטומי זה עושה ממנה יצור שנוגד בכל האספקטים והנקודות את היצור השותף שלה במודל. ההטרונגויות של המין דורשת גורל וזכויות שונות. גברים ונשים מתפתחים בשני עולמות ברורים שלא נפגשים לעולם. היכולת של האישה לשכפל את האנושות הפכה אותה על פי מודל זה (האחראים למודל היא החברה המערבית והוגי הדעות הבורגניים שלה) האחראית לבית המשפחתי, לגידול וחינוך הילדים והיא מגלמת את המוסר ומחליטה מהי הדרך המקובלת. על פי מודל זה אישה שאינה נשואה ובעלת משפחה נמצאת בקטגוריה אחרת (שניתן לנצל, למכור ולהפוך לכלי שרת עד כדי כינויה במאה ה 19 בצרפת "הבויב של המין האנושי"- אכנס לדיון במודל זה ומשמעותו בתעשיית המין בהמשך) הגבר לעומתה אחראי על כל השאר (עבודה זו מצומצמת מדי מכדי לפתח דיון על המעמדות השונים בחברה הגברית בהסטוריה וגם שם קיים ניצול ומעמדות חלשים, אלה שנמכרים לשרת בצבא או אלה שמשועבדים לאדון ועובדים 20 שעות ביממה ללא זכויות מי יודע מה) הגברים שאליהם מתייחסים במודל הם אלה שקיבלו חינוך , בעלי ממון ואחראים ליצירה הקשורה למחשבה , לפוליטיקה – המגזר הציבורי הינו האלמנט הטבעי שלו. היו שרצו לראות בדיכטומיה זו בין העולם הגברי והעולם הנשי את המימוש של האידיאל המשלים של שני המינים זה את זה. בכך ראו הבטחה להרמוניה בין הגבר לאישה.

¹ אליזבת דינטר, 1992, XY de l'identité masculine, עמ' 19

במונחים אקטואליים הם דיברו על "השוויון בשוני". המסנגרים על מודל זה, בעיקר במאה ה-19 במערב טענו שכבר אי אפשר לדבר על שוויון בין המינים כי לא ניתן להשוות ביניהם. השוני שאוסר על ההשוואה נטרל את הגבר מהסטאטוס שלו כסמן/תמרור. השיח האידיאולוגי הזה שהיה כה נוח לגברים כי אסר על הנשים להצטרף אליהם בטריטוריה שלהם מכסה על מציאות אנטי דמוקרטית. למרות שלילת האפשרות לנשים להיכנס לטריטוריה הציבורית הגבר נשאר האחד, השקוף, המוכר. האישה היא האחר-זרה ולא מובנת. ובסופו של דבר בלי קשר למודל שבו השתמשו המין הגברי הוצג תמיד כדוגמה המושלמת של האנושות, האבסולוטי שעל פיו ממצבים את המין הנשי. לאחרונה, 30 שנים בערך, התפתח תחום לימוד חדש. לימודי גברים בעקבות לימודי נשים (בישראל נקרא התחום לימודי מגדר ובינתיים כולל בעיקר לימודי נשים) הגבריות והנשיות הינם מבנים יחסיים גם אם הזכר והנקבה יכולים להיות מאופיינים אוניברסאלית קשה להבין את הבניה החברתית/מחשבתית של הגבריות והנשיות ללא התייחסות לאחר.²

רחוק מלהיחשב כמדד אבסולוטי, הגבריות, תכונה של הגבר, הינה בו זמנית רלטיבית וראקטיבית (מגיבה).³ כל-כך כזאת שכאשר הנשים פועלות להגדיר מחדש את הזהות שלהן הגבריות מתערערת. היו בעבר משברי זהות גברית והם התרחשו במקומות וזמנים שבהם התרבות הייתה מעודנת והנשים שם זכו לחופש גדול יותר ממקומות אחרים. משברים אלה, שמביעים רצון לשינוי של הנורמות השולטות נובעים ממהפכים אידיאולוגיים, כלכליים וחברתיים. יש להם תוצאות במערך המשפחתי, בתחום הציבורי או בשניהם. במאה ה-17 וה-18 התרחש המשבר הראשון ואילו המשבר השני התרחש מיד אחרי שתי מלחמות העולם במחצית המאה ה-20. כתוצאה משני משברים אלו יצאו לאור הרבה מאמרים וכתבים מיזוגניים של שנאת נשים (אם להזכיר כמה מהם שהשפיעו על המחשבה הפילוסופית המערבית: ארתור שופנהאואר, פרידריך ניטצה, נפולאון, מקיאוולי, ז'אן ז'אק רוסו, אוטו ויינגר⁴)

הפולמוס האקטואלי:

האם הגבריות היא נתון ביולוגי או הבניה אידיאולוגית? למעשה זהו מאבק בין שני סוגי פמיניזם שטוענים לשינוי בין המינים: אחד מבסס את מחשבתו על דואליזם מוחלט של שני המגדרים. ואילו האחר מבסס את רעיונותיו על הדומות (RESSEMBLANCE) של המינים ועל אינסוף מגדרים אנושיים.

הפריבילגיה הגברית הינה גם מלכודת והאדם (גבר) מוצא עצמו במתח ובסתירה תמידיים, לפעמים עד אבסורד כאשר בחברות מסוימות כל גבר מדרש לפעול על מנת להצהיר בכל המצבים והנסיבות על גבריותו⁵. לא ארחיב בעבודה זו על משחקי האלימות הגברית והמבחנים שצריכים לעבור אך אזכיר את הקשר של המבחנים האלה

² Michael Kimmel, Changing Men, New Directions in research on men and masculinity, sages publications, 1987, p.12
³ אליזבת בדינטר עמ' 24

⁴ The philosopher [Otto Weininger](#) would have to be a contender for the greatest as well as one of the most influential of all misogynists. In his book *Sex and Character* (1903) he characterized the "woman" part of each individual as being essentially "nothing", and having no real existence, having no effective consciousness or rationality. Weininger says, "No men who really think deeply about women retain a high opinion of them; men either despise women or they have never thought seriously about them." The author [August Strindberg](#) praised Weininger for probably having solved the hardest of all problems, the "woman problem".

⁵ Pierre Bourdieu, La Domination Masculine, P.75

לזנות. בחברות רבות המתבגרים מתכנסים בחבורות שמייצרות לעצמן טקסי חניכה שחלקם הגדול קשור במין. גם מין קנאי.

“כפי דיברי ד”ר סוזן קפס, ממקימי המערך לתכנון המשפחה בצרפת בשנות ה-60 וממסדי הפקולטה למיניות בסורבון:” גם גברים היו אסירים של משטר כוחני בצורת מודל הגמוני המורכב מגבריות פטריארכית ומצ’יטיות ומיניות של שליטה”⁶

מושג הזנות או ליתר דיוק מושג ה"אישה-זונה" גם הוא דורש פירוק.

לאחרונה נעשו מחקרים אקדמאים על מעמדן החברתי של הזנות בתרבות המערב מאז העת העתיקה ועד ימינו. כבר בתנ"ך אנו נתקלים בסיפורי זנות. כמו תמר, כלתו של יהודה, שהצליחה לשרוד ולהיכנס למשפחת בעלה המת מבלי להשאיר יורש כי התחפשה לזונה. כדי להיות זונה בעיני החברה היה מספיק שתלבש בגדי זונה (שאז היה כיסוי ראש) ושתעמוד בצומת דרכים שבו היה נהוג למצוא נשים שתמורת אתן מספקות שירותי מין. תמר הצליחה לעניין את יהודה, אבי בעלה, ולקחה ממנו במקום כסף את טבעתו ומקלו (שיאפשרו לזהות אותו כמי שהיה אצלה כלקוח)⁷ בזכות המקל והטבעת לא נאלצה תמר לשלם בחייה אך זאת רק בזכות זה שיהודה הודה במעשהו. הוא גם יכול היה להכחיש והיו כנראה דברים מעולם הסיפור מבהיר שהסטנדרד הכפול בענייני מוסר היה קיים כבר אז. המסקנה אותה ניתן להסיק ממקרים אלו - והם אינם מעטים - היא, שהחברה הגברית הפטריארכלית העברית

⁶ "Les hommes aussi ont été prisonniers d'une véritable camisole de force sous la forme d'un modèle de masculinité hégémonique de type patriacal et machiste et d'une sexualité de domination « Suzanne Képès. Le corps Libéré-Psychosomatique de la sexualité, La Découverte, Paris 2003

⁷ כאשר אנחנו מעיינים בדבר, אנו למדים שליהודה נולדו שלושה בנים, הבכור שבהם נושא אישה בשם תמר. הוא נפטר ואז, בהתאם להלכה, נושא הבן השני את תמר לאישה וגם הוא נפטר. הבא בתור לשאת את תמר הוא הבן השלישי, אבל יהודה מעכב את הנישואין. הזמן מתארך ותמר מבינה שיהודה לא מתכוון להשיא אותה לבנו השלישי, אין לה ילדים והיא לא הולכת ונעשית צעירה יותר. תמר מחליטה לקחת את העניינים לידיים.

התורה מספרת לנו כיצד היא מתחפשת ליצאנית ומפתה את יהודה, שמבטיח לה גדי עזים בתמורה. היא נוטלת את המטה והחותמת שלו כעירבון, אבל כאשר הוא שב עם גדי העזים, ה"יצאנית" נעלמת ללא עקבות.

זמן קצר אחר כך מתגלה כי **תמר בהריון ודנים אותה למוות על התנהגות מופקרת**. למרות גזר דין המוות התלוי ועומד על ראשה, היא נמנעת מלהביך את יהודה על ידי גילוי העובדה כי הוא אבי הילד שברחמה. במקום זאת, היא שולחת לו את המטה והחותמת בצירוף בקשה: "**הכר נא** למי החותמת... והמטה האלה".

במלים אלה בדיוק, השתמש יהודה יחד עם אחיו - לאחר מכירת יוסף - כאשר הציגו לפני אביהם את כתונת יוסף. התורה מספרת לנו כי הוא ואחיו נטלו את כותנתו, מרחו אותה בדם עזים וטענו שיוסף נטרף על ידי חיה רעה באומרים: "**הכר נא**, הכתונת בנך היא".

כאשר מלותיה של תמר מהדהדות בראשו ומזכירות לו את חטאו הגדול, מודה יהודה: "צדקה ממני" - היא צדיקה גדולה ממני. יהודה יכול היה להתכחש למעשה, לא לענות לשאלת תמר ולמנוע מעצמו מבוכה גדולה. ובכל זאת, הוא מתגבר על הנטייה הטבעית ומודה במעשה.

על ידי הודאתו באשמה, הופך יהודה לאדם הראשון בתורה שמקבל אחריות על חטאו מרצונו החופשי, והופך בכך למודל של תשובה אמיתית ושלמה. זהו דפוס התנהגות ההולם מנהיג יהודי, ואכן, בזכות מעשה נאצל זה, זוכה יהודה ששרביט המלוכה ישתייך לשבטו מעתה ועד עולם כשדוד המלך ושלמה המלך יהיו צאצאיו, כמו גם המשיח לעתיד לבוא. עם ישראל אף הוא קרוי על שמו של יהודה - יהודים.

http://www.aish.com/hisrael/history/Crash_Course_in_Jewish_History_Part_8_-_Reunion.asp

(היהודית) בתקופת המקרא איננה מוכנה לשאת הרמת-ראש של נשותיה. יתר על-כן: נשים שהעזו לחרוג מן התחום הצר שהוקצה להן - תחום משפחתן - ו"לפלוש" לתחום המנהיגות הציבורית, נענשו על-כך בכל חומרת הדין. ביוון וברומא המצב החברתי של הנשים לא היה טוב יותר. לא היה להן שום מעמד אלא אם נישאו לגבר שהיה בעל הזכויות בחברה ה"דמוקרטית". גם אז אישה נשואה לא יכלה לצאת מפתח ביתה ללא רשות וליווי צמוד של גבר מבני הבית (כמו היום בחברות מוסלמיות מסוימות). אישה שלא נישאה מצאה עצמה ברחוב ואלה ששרדו התפרסמו כזונות צמרת.

בימי הביניים באנגליה התפתח מושג "COMMON WOMEN"⁸ – נשים ציבוריות. המושג התייחס לאישה שלא הייתה רכושן של גבר אחד אלא היו לה מספר פרטנרים, לרוב עבור כסף. כל אישה שלא הייתה רכוש של גבר אחד הייתה בסכנה להיות מתויגת כזונה. והחברה המדייבאלית ניסתה לשלוט בהן כאילו היו שייכות לכלל. נשים אלו היו COMMON בעוד מובן. הן היו נשים עובדות שניסו להרוויח למחייתן מה שמגדיר אותן בעיני החברה היה המנהגים המיניים שלהם וכמובן שגם פה שולט הסטנדרד המיני הכפול. מיניות הינה חלק חשוב מהדרך בה החברה בונה גבריות ונשיות. בחברה המדייבאלית באנגליה (כמו בחברות אחרות בהיסטוריה) הנשים היו יותר קשורות מגברים עם הגוף והמיניות והתנהגותן המינית תייגה אותן והגדירה את זהותן שלא כמו גברים. כסף, כוח ומיניות היו משורגים כאז גם כיום זנות הייתה נקודת מפתח. בספרה COMMON WOMEN רות מזו-קארס טוענת שזנות השפיעה לעומק על יחסי מגדר כיוון שקיומה עודד מאד את הקשר של המיניות הנשית עם חטא וזימה וכך הצדיק את השליטה בכל הנשים.

במשך מאות שנים היו בכל אירופה מעט מאד נשים עצמאיות. נשים עברו מהיותן בנות של להיות נשים של וגם עם התאמצותן לא תמיד יכלו לשלוט בנכסים שהיו ברוב הפעמים שלהן מלכתחילה. לרוב הזהות המשפטיות של האישה הייתה דרך בעלה ולא היו לה אופציות רבות לעיסוק מכניס. מיניות בכלל נחשבה בימי הביניים לדבר רע אך נסבל לצורך המשך הגזע האנושי. במצב זה התפתח המבט על הזנות כרע הכרחי למען גברים שאינם יכולים לשלוט בייצרם. העולם המדייבאלי אימץ את המודל ההידראולי של מיניות גברית: אנשים האמינו שהלחץ צריך להשתחרר בעזרת שסתום ביטחון (נישואין או זנות) שאם לא כן הסכר יפרץ וגברים יאנסו, ישדלו, יאפפו ויקיימו משכב זכר רחמנא לצלן.

בתחילת המאה ה-19 המצב של הנשים באנגליה (לעומת אירופה) היה נורא.⁹ לאישה לא היו שום זכויות! כדי להגדיר את מעמדה המשפטי של אישה נשואה השתמשו בביטוי "FEMME COUVERT" אישה מכוסה. ולא הייתה לה זכות בפני בתי המשפט אלא דרך בעלה. לא הייתה לה זכות לחתום על חוזה קניין ולא הייתה לה אפילו זכות על ילדיה שהאפוטרופסות עליהם עברה לידי שאר בשר של בעלה במידה וזה הלך לעולמו לפניה. הסטנדרד המוסרי הכפול הותבע והוטמע בחוק: אישה בוגדת איבדה את כל זכויותיה. בעלה יכול היה לעזוב אותה מבלי לשלם לה מזונות ורכושה היה נשאר בידיו. בעל בוגד או מתעלל לא נענש! אם אשתו הייתה עוזבת אותו הוא יכול היה לתבוע את האנשים שאליהם ברחו כדי להסתתר מפניו. אם הוא זנח את משפחתו אי אפשר היה לתבוע אותו לשלם מזונות אלא על בסיס צו בית משפט לאחר שהאישה תוכיח שאינה יכולה להתקיים לבד. הכאת נשים הייתה חוקית ובלבד שהוכח כי עובי המקל אינו עולה על עובי האגודל של הבעל. ניתן היה להשיג גט רק דרך העברת חוק פרטי בפרלמנט שעלה 1000 פאונד. אף אישה לא הצליחה להעביר חוק כזה ומעטים הגברים שכן הצליחו. אף על פי כן, למרות שמצבה של אישה ב"תרבות" האנגלית היה גרוע ממצבה של שפחה מהודו המערבית, נחשב מצבה למצב של שוויון כאשר האינטרס שלה זהה לזה של בעלה, אדוניה!

השינוי במצב הנשים התחיל להתרחש גם במאה ה-19. החלו לקום התנועות לביטול העבדות בארה"ב, בצרפת ובאנגליה. בתנועות השתתפו גם נשים אקטיביסטיות. בשנת 1840 התקיים כנס לביטול העבדות בלונדון שבו לא

⁸ Ruth Mazo-Karras, COMMON WOMEN-Prostitution and sexuality in mesieval England, Oxford

University Press, 1996, p.3

⁹ Barbara Tylor, EVE and the New Jerusalem, p. 35

הסכימו לתת לאקטיביסטיות (נשים) זכויות של נציגים כי הן נשים ובכך הציתו את הקמת הארגון הפמיניסטי הראשון של נשים בארה"ב. פקטור נוסף היה ההתגייסות של הרבה נשים בורגניות למפעלים פילנתרופיים כגון "הצלת" זונות או עזרה כספית לחד הוריות. האונגליסטים שתמכו בפעולות אלו לא חלמו שמהן תצמח תנועה פמיניסטית רדיקלית. אחרי 1850 ראו מספר נשים אונגליסטיות במפעל זה (WOMEN MISSION) צו פמיניסטי, קריאה לעזור לכל אחיותיהן לחתור לעבר האמנציפציה שלהן.

הקמתה הפדרציה האבוליוניסטית הבינלאומית על ידי ז'וזפין בטלר באנגליה היוקטוריאנית מראה איך זנות הפכה לשדה מאבק כמחאה על הסטנדרד המיני הכפול, על תפקיד המדינה בהסדרת התנהגות פרטית והעלתה יחסי גברים נשים והצורך בשוויון לראש סולם העדיפויות בעולם. ההכרה בזנות כבעלת משמעות חברתית אינה אפשרית אם הזנות נחשבת רק כסוג של עבודה.

בהיסטוריה של הנשיות באירופה קיימת מחלוקת בין היסטוריונים והאסכולות השונות. נוצר מתח בין אלה שמציגים אותה כהיסטוריה של דיכוי לבין אלה שמציגים אותה כהיסטוריה של הישגים. לגבי ההיסטוריה של הזנות המתח בין האסכולות שמציגות אותה כדיכוי או כהעצמה הוא חד וחמור. מספר חוקרות (בעיקר פמיניסטיות ליברליות) שבחרו בדרך ההעצמה, מתארות כמעט תמיד את הזנות כעבודה שנבחרה על ידי העוסקות בה. כך למשל מרילין וודהיל שכותבת על הזנות בניו יורק במאה ה-19 מתמקדת באספקט החיובי של הגמול של הזנות עבור העוסקים בה. היא טוענת שאלה שרואים בזנות השפלה וניצול מושפעים מדעות קדומות ויקטוריאניות. המסר שלה הוא שנשים בחרו בזנות בגלל סיבות רציונאליות כלכליות ולא התאכזבו. ברם, בעוד אנו מכירים בחשיבות של האפשרויות הכלכליות שפתחה הזנות בפני נשים אסור לנו לשכוח את הסיבות למה זה ככה. הבחירה בזנות כקריירה לא נעשית בריק. זו בחירה מתוך אלטרנטיבות אפשריות. אם זנות הייתה האפשרות הטובה ביותר לעשיית כסף שפתוחה לנשים זה היה משום שאופציות אחרות היו סגורות להן. גם יש להבין שהרווחים מהזנות אינם צומחים בריק. זו פונקציה של הביקוש שמכיל מרכיב תרבותי נרחב. אם זנות הייתה אפשרות כלכלית טובה לנשים זה היה בגלל שהנורמות המיניות של התרבות יצרו ביקוש. לראות את הזנות רק כסוג של עבודה גם מטשטש את הטבע של עבודה זו.

זנות קיימת כיום כי:

1. נשים נחשבות לאובייקטים מיניים
2. סקס נחשב מותר לגברים יותר מאשר לנשים לצורך השגת ניסיון מיני ולספק דחפים מיניים.

סיבות אלו היו נכונות לאורך ההיסטוריה. גם הביקוש לזנות אינו יכול לקבל הסבר רק במונחים כלכליים. הוא תלוי במשמעות הזנות בחברה מסוימת.

כמו כל מערכת שליטה גם הזנות חותרת ללגיטימיות שלה, להצגתה כמקובלת.¹⁰ הלקוח חייב להאמין שההתנהגות שלו היא טבעית ומוצדקת על מנת שבאמת ירכוש את המוצר שמוכרים לו. עבורו התשלום מוצדק. הזונה אמורה לשמוח משום שיש יתרונות גדולים במצבה. קודם כל כסף וגם, והרבה קליינטים משוכנעים בכך, הנאה. הכסף, שמאפשר את כל הזכויות לניצול מיני, לקנות את השתיקה שלה ולהתפרק מכל אחריות כלפי הזונה גם מקים חומה נגד כל הטלת ספק בלגיטימיות של המעשה. היא מפוצה. אין על מה לדבר. בנוסף, כפי דברי ננסי יוסטון¹¹ "הן אוהבות את זה". קודם כל בגלל שהן עושות את זה, ובנוסף גם הספרים והסרטים אומרים שהן אוהבות את זה. והרי ההוכחה. מ.ש.ל.

הטעונים המתקדמים ביותר מבוססים על רעיונות שהארכאיות שלהן חייבת להפתיע:

1. דרישות "טבעיות": הדחף המיני הגברי!
2. צורך חברתי: הזנות כחומת מגן לאי סדר חברתי ולאונס.

¹⁰ Les Clients de la prostitution- l'enquete, p.18
¹¹ Nancy Huston, Mosaïque de la pornographie, Editions Payot, 2004

האמונה ב"רע הכרחי" – מונח שאותו תבע סנט אוגוסטין (פילוסוף ותיאולוג מהמאה ה-3 לספירה. אחד מאבות הכנסייה המרכזיים) עדיין קיים והשימוש בו הגיע לשיאו במאה ה-19 שבה התפתחה התיאוריה שהזנות היא "ביוב לזרע", הפרשה שאמורה להגן על הגוף החברתי מסיפיליס ומחוסר סדר. ללא הזונה האדם (הגבר) "שיש לו צרכים סוטים יסטה את הבנות שלכם"¹²

Parent Duchatelet שחי במאה ה-19 בפריס ונחשב לאבי השיטה הרגולטורית (ניהול אדמיניסטרטיבי של הזנות לצמצום מחלות המין בחברה) היה הרופא האחראי להיגיינה של העיר פריס ועשה מחקר על הזנות בפריס. המסקנות ממחקרו התבטאו בחוק לרישום הנשים בזנות כדי שיעברו בדיקות רפואיות תקופתיות. הוא השווה את הזנות למערכת ביוב שחייבים שתהיה קיימת על מנת להבטיח את הסדר והבריאות של תושבי העיר (הגברים). כל "בית סגור" (בתי הבושת נקראו כך כי משנת 1823 חויבו לשמור על תריסים סגורים שלא יראו מבחוץ מה קורה בפנים מפאת ההתחשבות ברגשות תושבי העיר) היה חייב להירשם וכן כל הנשים שנמצאו בו. אם מי מהן היתה נשואה היא נאלצה להביא אישור כתוב מבעלה שמסכים שתרשם. היו כולאים את הנשים שנבדקו ונמצאו חולות עד הבראתן. הגברים שנבדקו לא נעצרו, לא נכלאו, וטופלו באמצעים הקיימים.

התפיסה הזו מוטמעת, תחת עטיפה חדשה ("קפיטליזם ליברלי"), בחזון העכשווי לגבי חיים בחברה וממשיכה לפתח רעיונות ריאקציונרים לגבי המיניות. נשים פנויות ונכונות, ביום ובלילה, על פי דרישה, כמו חיילים קטנים וטובים, ברגע שמתעורר הצורך ה"טבעי" ישמשו את השבט הגברי לצרכיו.

ה"טבע" הינו שותף בטוח ללגיטימציה של חוסר השוויון והדיכוי. בראש הקלישאות נמצא הביטוי "המקצוע העתיק בעולם". שהמימד הפטליסט "טבעי" שהוא מטמיע הינו דוגמה טובה להשלמה שלנו עם הזנות. מדוע לא לקרוא למיילדת שעוסקת בפעילות נשית מקדמת דנה "המקצוע העתיק בעולם"? מדוע לא להצמיד את הביטוי לסרסור? כנראה מפני שהפונקציונליות שלו באה להסתיר שאלה מטרידה, להרגיע שאי אפשר לעשות כלום כי זה טבעי. מאחורי הפטאליות של ה"זימה" נשכחת עובדה היסטורית שעליה משום מה שכחו בבתי הספר לדבר. מאז אלפי שנים הגברים השתמשו בגוף הנשים כפי רצונם, שלטו בו, עשו בו חליפין כדי להעצים את קשרי הסולידאריות ביניהם, מכרו אותו לשימושם והנאתם, עתיקה יותר מהמקצוע העתיק של הנשים היא ה"זכות" העתיקה של הגברים. עובדה מפתיעה נוספת היא איך הצליחו ליצור תפיסה שמה ש"טבעי" לגברים לא "טבעי" לנשים. במשך מאות שנים המודל הפילוסופי של "מין אחד" הצמיד לקוטב הנשי את הקשר הביולוגי, מיני, לא רציונאלי מול הקוטב המנוגד של הגברי – החושב, הרציונלי, יוצר התרבות. כדי להצדיק את הזנות והשימוש בגוף הנשים "יוצר התרבות" לא מהסס להציב את הטיעון שהוא עצמו יש לו דחפים מיניים "טבעיים", דחפים שהנשים הנשלטות על ידי הטבע חפות מהם. (מעניין!)

מודל זה, גם אם נשמעות במאה האחרונה ביקורות עליו לא מצליחים לשנות אותו.

שחקן המפתח היה שקוף אלפי שנים. בתרבות המערב החלו להפנות אצבע מאשימה לכיוון הלקוח רק בעשר השנים האחרונות. הפרדוקס הוא שהנורמאליות של האחד בונה את האי-נורמאליות של האחר. הלקוח מכובד, הזונה סוטה. הוא בלתי נראה, מוגן מאחורי הקירות של "חיי הפרטיים" והיא מוצגת למבט הציבורי. כדי להצדיק את הניצול יוצרים תהליך חברות של ייחודיות הזונה, מטרה קוסמת (בייחוד בסרטים הוליבודיים), העצמאית, המועצמת אך במקום לקבל שבחים ופרסום על הפעולה שלה שאמורה להבטיח את השלום החברתי והאושר הגברי היא מושפלת, טרף לזלזול, לאלילות ולגידופים. היא היחידה שנראית, היחידה שתולים בה אשמה. סימון דה בובואר בשנת 1949 התייחסה לכך בספרה "המין השני":

"הם דורשים את השירותים של הזנות אך עליהן נוחת השיפוט המוסרי, עליהן מצביעים כסוטות כאשר מגינים על הכבוד והפרטיות של הלקוחות"¹³

¹² Alan Corbin, Les Filles de Noce, Audier 1978
¹³ Simone de Beauvoir, Le Deuxieme Sexe, Gallimard, 1949

זו היא שמואשמת בתוצאות של פעולה שהוא דרש לקיים, היא שצמצמו אותה לאיבר מין. היא מודרת מהחברה, הוא ממשיך לנהל את העולם וליצור את ה"תרבות" שלו. הקונצנזוס הוא ללא היסוס, מספירות השלטון ועד לבתי הקפה של שיינקין- זונות צריך. אך יש קונצנזוס נוסף: לא אמא שלי, לא אחותי ולא בתי. האחרת, זו שהצליחו לאבחן ולהוקיע, זו שמראה נטיות, ה"זונה", האחרת, ממקום אחר. לא בחצר שלי

Not in my backyard אומרים האמריקאים.¹⁴

קונצנזוס זה העלה בדמיונה הציני של אנני מינרד ב 1976 את ההצעה הבאה: "אם מקדשים כל-כך את הדרישות המיניות של הגברים מדוע לא להציע דמוקרטיה שירות זנות לאומי, שבו כל הנשים יצטרכו לקחת חלק זמן מסוים וללא אפשרות להשתמש"¹⁵

במשך ארבעים השנים האחרונות מתבצעת עבודה אידיאולוגית ענקית שלא הייתה כדוגמתה בהיסטוריה. הלוגיקה האולטימטיבית על ידי הצמדת המושג "בחירה חופשית" לעיסוק בזנות. נשים וגברים השייכים לזרם הליברלי מצהירים כי כל אדם יש לו זכות לעשות בגופו כרצונו כולל למכור אותו לשירות האחר. בעולם ליברלי המושג, זימה" יצא מהאופנה. כדי להצדיק את הדיכוי והנידוי של הזונות הופיע מושג חדש- "החופש" שלהן. מושג שמסוגל להעלים את יחסי הכוח כדי להבטיח את הפעילות של השוק. אחריות הלקוח נעלמת כיוון שהזונה עצמה טוענת שבחרה בעיסוק מרצונה. באופן בלתי מורגש הדביקו לזנות שיוצרת עבודה עבור מיליוני בני אדם את המושג "רע הכרחי" ו"חומת מגן נגד אונס".

הקבוצות שמגנות על הזנות כמקצוע חופשי מתעלמות מהשאלות היסודיות.

שאלה מעניינת ומרכזית מעלה האתנולוגית פאולה טבט¹⁶: "איך, על ידי איזה אמצעי דיכוי, באיזה לחצים מטריאליים ופסיכולוגיים הצליחו החברות השונות לאלץ/לביית את המיניות הנשית ולהפוך סובייקטים בעלי מיניות אישית (שעל פי מחקרים מדעיים הינה מיניות תקיפה ונמרצת) לנותני שירות מיני חיוורות, לאובייקטים מיניים?"

האתנולוגית חוקרת את התהליך שהוביל את הנשים לוותר על מקומן ועל הרצון המיני של עצמן, או שלא יוכלו לפתח אותו או להביע אותו ולהיכנע לתנאים של המיניות של האחר!

משאלה זו מתעלמות הקבוצות מקדמות את האידיאולוגיה שרואה בזנות העצמה אישית של האישה- זונה. הן מקדמות את הרעיון של ביקוש והיצע כלכלי- מיני. כלומר רעיון הנורמאליות והשוויון שבין קונים ומוכרים. נורמאליות לכאורה זו נחקרה רבות כיוון שהזנות של מספר מצומצם של נשים מושלכת על הסטאטוס – אמיתי או סימבולי – של כל הנשים.

בספרה משנת 1979 של קייט מילט, פוליטיקה זכרית, מסכמת:

" הפעולה עצמה של הזנות היא בעצמה הצהרה על ערכנו, על צמצומנו למצב של אובייקטים הזונה לא מוזמנת למכור את המיניות שלה אלא שבמציאות היא מוכרת את ההשפלה שלה"¹⁷

במדיה מפרסמים ספרים שנכתבו על ידי זונות כדי להעצים את מעמד הזונה. לאחרונה (2006) תורגם לעברית ספרה של ניקי רוברטס "זונות עושות היסטוריה" שנכתב בשנת 1992 במטרה לחקור את סטיגמת הזונה כאמצעי דיכוי מצד הממסד הפטריאלי. היא מספקת מחקר היסטורי (די מבלבל) על מעמדן של הזונות מאז העת העתיקה ועד ימינו. המסר של רוברטס, שהייתה זונה, שזנות אינה עונש נוראי אלא אמצעי פרנסה לגיטימי ומוערך. הספר מתחיל בפולחן האלה בחברה המטריאלית של תקופת האבן. אחרי כן יבוא השלטון הפטריאלי ויישלוטו לחלוטין בחיי הנשים. הזונות, כמובן, אינן יוצאות דופן. רוברטס מתארת זונות צמרת שהיו נשים משכילות ובעלות רכוש בחברה היוונית והרומית שבה הנשים הנורמטיביות בילו את חייהן בתנאים הדומים למעצר בית. אך לא שוכחת לתאר כיצד הממסד חש מאוים מכוחן ובאמצעות מערכת המשפט פגע בהן. אך למרות שהספר מתאר היטב את

¹⁴ Clients, Hénquette, Said Bouamama, p. 24

¹⁵ Annie Mignard, Propos Elementaires sur la prostitution, Les Temps Modernes, Mars 1976

¹⁶ Paola Tabet, Duden au tarif, les Temps Modernes, Paris, 1984

¹⁷ KATE Millet, Male Politic, Stock, 1979

הדיכוי הממסדי של הזנות רוברטס אינה נכנסת לפסיכולוגיה של הזונה, למניעה הנפשית ולמחיר שעליה לשלם על מקצועה. מבחינתה זוהי דרך לגיטימית להתמודד עם סוגים שונים של מצוקה כלכלית שבה נתקלו נשים בהיסטוריה ועל כן מקצוע לכל דבר.

החל משנות ה-60 נשים בזנות החלו לדבר על רגשותיהן ועל אלה שהשתמשו בהן ללא מקיפות מצפון. נחרתים בזיכרון דבריה של ברברה¹⁸: "התחושה הרגילה שלי נעה בין שוויון נפש, בחילה וזלזול בגברים המצ'וקמקים ששילמו כדי שנפתח את הרגליים" על התפקיד החברתי של הזנות היא כותבת: "מעסיקים גברים במשכורת נמוכה, מתייחסים אליהם בזלזול וגם מציעים להם תענוגות מזלזלים כדי למנוע מהם לחשוב. בזה שמספקים להם זונות מקווים להחזיק אותם רגועים. נחותים כמו בתקופת הקיסרות הרומית יש להם הזכות "ללחם ושעשועים". כאן השעשועים זה אנחנו, הנשים בזנות. עוד פעם אנו משלמות עבור האחרים. שמים אותנו כמסך בין הנשים המכובדות שצריך להגן עליהן והגברים שחסרים חיבה. האנשים בשלטון יודעים לאן יכולה להוביל הבדידות והדיכאון ומשם למרד. אז, זונות למקומותיכן!"

הזנות, בעיה של גברים:

בשנות ה-1980 הייתה התייחסות אקדמית ראשונה בעולם לתפקיד הגבר במערכת הזנות. סוון אקסל מנסון יחד עם חוקרים נוספים באוניברסיטת גוטבורג בשוודיה חקר את הנושא מזווית המיניות הגברית ומסקנתו הביאה לשינוי בתפיסת הזנות בשוודיה. עבור סוון צריך לחקור את המקור לתופעת הזנות בהיסטוריה ובחברה העכשווית. במהותן הסיבות לזנות מובנות בחברה. המסחר במין היא תופעה חברתית ששורשיה מצויים באי שוויון כפול, של מעמד חברתי ושל מין. עבור מנסון הזנות אינה עולם לחוד שמורכב מ"מפלצות" אלא זכוכית מגדלת שמונחת על פעולותינו, מראה שמגדילה את המודלים והתפקידים המיניים כפי שהם קיימים בחברה. הגברים המשתמשים בזנות הם מכל הגילים ומכל המעמדות. בכל מקרה לא מדובר בכל הגברים כי לא כל הגברים הם לקוחות. לא אכנס ברפרט זה לנתונים או למחקרים נוספים שנעשו במשך 20 השנים האחרונות ומטילים אור מעניין על הלקוח. אצביע רק על כך שהזנות אינה עסק ששייך רק למין. סוון אקסל מנסון היה הראשון ואחריו חוקרים נוספים שגילו בהתנהגות הלקוחות את המקום שנפל בחלקה של האישה "חפץ שמשמש לאישור הגבריות". רישר פולין, חוקר קנדי, שחקר רבות את נושאי הזנות והפורנוגרפיה מאשר שהד הומניזציה של הנשים הכרחית כדי ליצור את ה"DESIR" של הגברים ולאשש את הזהות הגברית. ברוב החברות החברות הגברי שואף להחדיר את המסר שה"רצון הגברי" היו עומד מעל לכל ומשמעו שליטה על הסביבה ועל הגוף של האחר. לאור המחקרים האלה מתעורר ספק האם הזנות היא רק מודל של היצע וביקוש בעולם נטרלי או שמא זנות היא תופעה של מבנה חברתי ויש לחקרה במישורים שונים. יש להעמיד לבדיקה את החניכה החברתית של הגברים. תוך שהיא מבטיחה לשמור על הסדר הקיים הזנות היא מקום של אלימות. הזונות לומדות לחיות תחת איום מתמיד. עבור מנסון האקט האלים נגד הזונה הוא סימבול של שמה שקשורה לאישה כישות מינית, למיניות בין נשים לגברים. (היריעה של הרפרט הזה אינה מאפשרת לפתח כיוון זה)

סיכום:

המחלוקת שבין האסכולה שרואה בזנות מקצוע לגיטימי ומעצים נשים מול האסכולה שרואה בזנות מצב של דיכוי והשפלה של נשים אך גם בעייה חמורה שמשפיעה על הגבריות ותפישת הגברים את עצמם לא משפיעה על תעשיית המין. הכלבים נובחים והשיירה עוברת.

הבנו שכוחה של מערכת הזנות בכך שהיא אוספת את כל החולשות ורואה בהן עניין. זה נכון עוד יותר כיום בעולם גלובלי וליברלי שמוביל למסחור ללא תקדים של בני אדם ל"אוסרם הגדול" של דורות חדשים של לקוחות. הקריאה של אלה שטוענים כי הזנות מעצימה את אלה שעוסקים בה נתקלת באוקסימורוניות שלה במציאות. אם באמת הייתה

¹⁸ In Christine de Conick. La Partagée, Minuit 1977

מעצימה אז זו קריירה שכדאי לפתח. במשך השנים האחרונות פגשתי מספר לא מבוטל של נשים בזנות. לרוב הן רואות במצבן "פתרון זמני" שיעזבו כמה שיותר מהר. משפט מפתח: "אני עובדת כמה חודשים, מספיק זמן לשים כסף בצד, לכסות חובות, ומפסיקה". הכסף שזורם, חוסר האלטרנטיבה, האדישות של החברה, ההדחקה של המדינה, הסטיגמה החברתית עושים את השאר ומרחיקים את העוסקים בזנות לצורה של הסתגרות. אין להן אלא להישאר אילמות או לאשר שההדרה הכפויה אינה אלא בחירה. ברפרט זה גם לא התייחסתי לגברים בזנות שמקומם לא נפקד ושתיקתם אף יותר עמוקה משתיקת הנשים. אך שוב תקצר היריעה. תעשיית המין המוצגת כמשחררת/מעצימה עולה על דרך שעלולה לגרום לחזרה אחורה פנומנאלית עבור הנשים. זניחה שלא לומר שלילה של פוליטיקה פרוגרסיבית שהתפתחה בעשרות השנים האחרונות, לגליזציה של הזנות היא בניגוד מוחלט עם המאבק הממושך שמנהל על ידי הנשים על כבודן, האוטונומיה שלהן, הגישה שלהן לעבודה יוצרת, הערכת היכולות שלהן, עליית מעמדן החברתי, כלכלי פוליטי. הנורמליזציה של הזנות מביאה לתוצאות של קבלת הניצול המיני כמובן מאיליו. איך אפשר להיאבק ביד אחת נגד הטרידה מינית וביד שנייה לעודד אותה אם משלמים עבורה? האם אפשר להפיל על אונס ולסגור עיניים כשהאונס בתשלום? מדוע נשים עוסקות בזנות? השאלה של קיום והתפתחות מערך הזנות אינה בחירה פרטית של נשים אלא שאלה פוליטית. זו שאלה שמעלה שאלות הרבה יותר רחבות ביחס למבנה החברתי וביחס ליחסי גברים נשים שמאפשרים את הקיום והפיתוח של שוק מכוער של בני אדם, של מסחר בסדר גודל עולמי בגופות כמוצרים של שוק בינלאומי וכמקור לרווחים של המדינות. הזנות מצפצפת על החוק היא קיימת ומתקיימת ללא קשר עם איזה שיטה פלילית שהיא שמושלתת במדינה כי היא מעוגנת בחוסר הזכות לקיום. היא מבוססת על המרחב של "מחוץ-לחוק" שנוצר על ידי החוק. היא מגלה כמו העבריינות, אסטרטגיות הישרדות של אלה שאין להם מקום כאזרחים ולכן גם אין להם מקום בחברה. אז אל לנו להתפלא אם זונות חוברות לסרסורים על מנת ליצור דואו מושלם ובלתי מנוצח כדי להכיל את הלקוח ששואף לשכוח לחמש דקות את ההתחייבויות שלו כלפי משפחתו, עבודתו וחיייו. הלקוחות הולכים לזונות אך אף אחד מהם לא היה מוכן שכתוצאה מכך ייכנס שמו למסד נתונים וידווחו על הרגלי המין שלו. עוד פחות היה הלקוח מעוניין לקבל דו"ח או תיק פלילי על כך שהדביק זונה במחלה או כי הוא שותף בסחר בבני אדם לזנות כאשר הוא משלם על הלקוח אינו מעוניין בשקיפות חלק זה של חייו. בפנייתו לזנות הוא מגן באחת על משפחתו, על זרם חייו, על רגע של חוסר –אחריות אנונימי זה שהוא קונה לעצמו על גבי האומללות של העולם מבלי לראות את הרגע הזה ככזה. הוא יוצר את הכלל של עצמו

רנה מגריט, המנורה הפילוסופית.

“Les meditations du philosophe maniaque et distrait peuvent faire songer à un monde mental fermé sur lui-même comme ici/ Un fumeur est le prisonnier de sa pipe”¹⁹

¹⁹ CATALOGUE RAISONNE, p.218

המדיטציות של פילוסוף מניאק ומעופף יכולות לגרום למביט לפנטז על עולם מנטלי סגור בתוך עצמו כמו כאן. המעשן של המקטרת הינו האסיר של המקטרת שלו.

מדוע הוא פוחד ממיניות שנוטל על עצמו לאור יום? ומה עם ההגנה על גוף האדם? מתי נבטל את הזכות לחוסר אחריות ביחס לאחר? מתי ניזכר שהזנות היא התוצר של זכות שניתנה לחזק לעשות כרצונו בחלש ללא כבוד ליחסים בין בני אדם. הזכות על הגוף אינה השאלה אלא ביטול המושג ה"עבדות מרצון". צריך לחפש את המושג שיהפוך את הפגיעה בחיים של האחר לבלתי אפשרית גם אם החוק יעשה ממנו עבד שלנו, גם אם האינדיבידואל עצמו יציע עצמו כעבד. כמו מלחמה גם זנות אי אפשר לאסור או להסדיר. צריך בסבלנות לגלות את הפגיעות החברתיות, הכלכליות, הפסיכולוגיות שהיא גורמת, לפרק את המיתוסים והדעות הקדומות על הזנות, ליצור תכניות עזרה ותוכניות חינוך לדיאלוג, ליחסי אנוש, לסובלנות, למין ללא כפיה. אך מעל לכל יש להצהיר לעיני העולם כולו שכל אישה וכל גבר יכולים ליהנות משלום מיני. להבטיח לכל אחד אמצעים לסרב לזנות, לאפשר לכל אחד מקום בקהילה על ידי הענקת זכויות ואמצעים כדי ליישם זאת. זה למצוא את היכולת לחיות ללא ניצול זה את זה – ללא הפעלת יחסי כוחות. הזנות היא כמו מלחמה – היא תמיד נעשית עם העור של האחרים – אני מעבירה דף, מלדי בונר.²⁰

²⁰ Martine Costes, Nature Culture Guerre et Prostitution, p. 206

ביבליוגרפיה:

- Elizabeth Badinter, **XY de l'identité masculine**, Editions Odile Jacobe , Paris 1992
- Michael Kimmel, **Changing Men, New Directions in research on men and masculinity**, Sage publications, 1987
- Pierre Bourdieu, **La Domination Masculine**, Seuil Paris, 1998
- Ruth Mazo- Karras, **COMMON WOMEN-Prostitution and sexuality in mesieval England**, Oxford University Press, 1996
- Barbara Taylor, **EVE and the New Jerusalem**, Harvard University Press
- , Said Bouamama& Claudine Legardinier, **Les Clients de la prostitution- l'enquete**, Editions de la renaissance, Pairs, 2006
- Nancy Huston, **Mosaïque de la pornographie**, Editions Payot, Paris, 2004
- Alan Corbin, **Les Filles de Noce**, Audier 1978
- Paola Tabet, **Du don au Tariff**, les Temps Modernes, Paris , 1984
- KATE Millet, **Male Politic**, Stock, 1979
- In Christine de Conick. **La Partagée**, Minuit 1977
- Simone de Beauvoir, **Le Deuxieme Sexe**, Gallimard, 1949
- Martine Costes, **Nature, culture, guerre et prostitution** Le sacrifice institutionnalisé du corps, Editions l'Harmattan, 2004

אמייל שנשלח אלי היום במקום עבודתי על ידי גבר ללא שום ידע מוקדם על התעסקותי ברפרט הזה בנושא רלבנטי :

*סוף סוף, מישהוא הצליח להאדיר תרשים פשוט וקצר
שיאפשר לאבר, להבין את אופן החשיבה של האישה.*

